

Almina

PAXTA

Minaltya Tarim tomonidan Hatay Reyhanlida tashkil etilgan

Almina nomli mahsulotning sinovdan o'tkazish bo'yicha baholash hisoboti (19.02.2023)

Hatay Reyhanlida Almina Tuproq Regulyatorini granula shaklida qo'llash orqali MAY kompaniyasining ST 468 kodli paxta chigit chigilgan va farqlar va ta'sirlar sinovdan o'tkazildi.

2022-yil 4-may kuni dalada yonma-yon joylashtirilgan amaliyot va nazorat uchastkalari aniqlandi.

- Nazorat uchastkasida **40 kg /da 15-15-15**,
- Amaliyot uchastkasida esa **40 kg /da 15-15-15** va
15 kg/da Almina (Granula)

Qo'llanildi.

Ushbu tadqiqotda, asosiy o'g'itga qo'shimcha ravishda, 68-kun (11 iyul) dan yuqori o'g'it sifatida;

- Nazorat uchastkasida **CAN (%26 N)** o'g'iti,
- Amaliyot uchastkasida esa **CAN (%26 N)** o'g'iti va 3 haftada bir **1,5 kg/da Almina (Chang)**

Qo'llanildi.

O'simlikning asosidan qo'llangan holda, Almina tuproqdagi olinmaydigan minerallarni chiqarib yuborishi, o'simlikka uni olishi mumkin bo'lgan shaklda saqlaydi. Almina tuproqni bo'shashtirip va havo oqimini tiklashi va suvni yuqori darajada ushlab turishi tufayli uni namli saqlaydi. U o'simliklarning ildiz rivojlanishini sezilarli darajada qo'llab-quvvatlaydi, yangi kapillyar ildizlarning shakllanishi va sochilishini ta'minlaydi, ularni ozuqaviy moddalarni olishga tayyorlaydi va ularni rag'batlantiradi.

Mahalliy ravishda qo'llaniladigan Almina o'simlikni biotik va abiotik stress sharoitlaridan himoya qiladi.

Ma'lumki, paxta o'simligi 32°C da yaxshi o'sadi va 35°C dan yuqori harorat o'simlik o'sishiga zarar etkazadi. Agar 45°C chegarasi oshib ketgan bo'lsa, erta davrda pilla munosabati deyarli 0 ga kamayadi. Ayniqsa, gullah davrida yuqori harorat urug'lanishga ta'sir qiladi va hosilni kamaytiradi.

Agar paxta o'simligi abiotik stress sharoitlaridan himoyalanmagan bo'lsa, past haroratlarda quruq moddalarni hosil bo'lishi past bo'ladi, yuqori haroratlarda esa ko'p nafas olish natijasida quruq moddalarning to'planishi past bo'ladi.

O'simliklarning rivojlanish jarayonida olib borilgan kuzatishlar natijasida;

- Barglarning rangi nazorat uchastkasiga nisbatan quyuqroq rangda,
- Yaxshi darajada shoxlanish va barg to'yinganligi,
- Sug'orish kechiktirilganda o'simlik qurg'oqchilik va suv ta'siriga yaxshi toqat qiladi.,
- Alminaning barglarda qo'llash natijasida o'simlikning jazirama haroratida yaratilgan himoya plyonka qatlami tufayli o'simlik $6-7^{\circ}\text{C}$ farq bilan issiqlik ta'siriga chidamli
- Pilla chayqalishi 50-60% ga kamayadi va o'simlik ko'proq pillani ushlab turadi,
- Nazorat uchastkasidan 538 kg/da, amaliyot uchastkasidan esa 612 kg/da chigitsiz paxta olindi.

Amaliyot va nazorat uchastkalari o'rtasidagi farqlar quyidagi jadvalda keltirilgan:

Parametrlar (O'rtacha 10 ta o'simlik)	Nazorat	Almina	O'zgarish
Pillalar soni	13,52 dona	15,28 dona	%13,01
Meva shoxlari soni	11,30 shox	12,20 shox	%7,96
O'simlik uzunligi	96,41 sm	105,28 sm	%9,20
Ommaviy hosil	538 kg/da	612 kg/da	%13,75
Tozalash samaradorligi	43,28	43,84	%1,29
Tola hosildorligi	232,84 kg/da	268,30 kg/da	%15,22

Antalya Aksudagi amaliyotda rang va rivojlanish farqining tasviri

Ushbu o'zgarishlarga qo'shimcha ravishda, o'simlik barglari orasida 15% gacha kengayish, ildiz zonasida 10% gacha o'sish va barg rangining aniq qorayishi aniqlandi. Bu biotik/abiotik stresslarga ko'proq chidamli va yuqori fotosintez qobiliyatiga ega bo'lgan o'simliklarga ishorat qiladi.

Iqtisodiy Taqqoslash

PAXTA PILLASI: Adana tovar birjasida 2022-yil 26-dekabrda 44-hosil bo'lmagan paxta 14-15 TL/kg narxda edi. 14 liralik tayanch narxidan hisoblanganda dekariga 7532 liradan 8568 liragacha 1036 liralik farq yaratgan Almina, dekariga 280 lira xarajat va dekariga 756 lira qo'shimcha foyda keltirdi.

PRESLI PAXTA: Adana tovar birjasida presslangan paxta 34 liradan 37 tl/kg orasida baholanadi. 34 lira tayanch narxidan hisoblangan taqdirda dekariga 9122,20 liradan 7.916,56 liradan 9122,20 liraga 1205,64 liralik farq yaratgan Almina dekariga 280 lira xarajat va dekarga 925,64 lira qo'shimcha foyda keltirdi.